

FITXA 8

LOS REBELDES DEL SWING

TEXT

ELS ORÍGENS

Imatge 1. Retrat oficial d'Adolf Hitler. Nascut el 20 d'abril de 1889 a Braunau der Inn (Àustria). Fill d'un duaner. Líder del Partit Nacionalsocialista dels Treballadors Alemanys (NSDAP). Cancellier i Führer d'Alemanya entre 1933 i 1945. Mort, per suïcidi, el 30 d'abril de 1945, després haver provocat i perdut la Segona Guerra Mundial.

El dia 5 de gener de 1919 un grup de set homes es trobava reunit a la cerveseria *Fürstenfelder Hof* de Munic. El presidia un serraller dels ferrocarrils alemanys anomenat Anton Drexler. Drexler no parlava gaire bé en públic, però tots l'escoltaven apassionadament. Es planyia de la recent derrota d'Alemanya a la Gran Guerra i de la misèria que patia el país. Tota la culpa, insistia, la tenien el jueus. Calia moure's per intentar canviar les coses. Tothom es mostrà d'acord amb ell quan proposà fundar un partit polític. Acordaren el nom: Partit dels Treballadors Alemanys.

Simultàniament, al mateix Munic, un antic caporal de l'exèrcit es trobava en greus dificultats econòmiques. Es deia Adolf Hitler. Sense ofici ni benefici, no tenia res per a guanyar-se la vida. Desesperat, acceptà treballar en una feina poc agradable: espia de l'exèrcit. Havia d'infiltrar-se en grups revolucionaris, identificar els seus membres i dirigents i controlar les seves activitats.

Per a Hitler, els problemes ja venien de lluny. El seu pare, Alois Hitler, era un home brutal que morí jove. Adolf va créixer amb la seva mare. Entre 1908 i 1913 va viure a Viena, sempre intentant aprovar els exàmens per entrar a l'escola d'Arquitectura. El 1909 morí la mare. Hitler es pogué mantenir un temps amb l'herència familiar. Quan aquesta s'acabà pintà aquarel·les per a turistes amb les quals aconseguia ingressos

molt migrats. Acabà menjant i dormint mercès a la caritat pública, en companyia dels pobres de la ciutat. Mai no aconseguí estudiar Arquitectura.

Quan esclatà la Primera Guerra Mundial es trobava a Munic. Aprofitant un conveni especial entre Àustria i Alemanya pogué allistar-se a l'exèrcit alemany, en el regiment d'infanteria bavarès *List*. Conservà sempre un record agradable d'aquest temps: anava ben vestit i menjat. Rebé dues ferides de guerra i fou condecorat amb la Creu de Ferro de Primera Classe. El 1918 un atac amb gasos l'afectà. Durant tres dies va perdre la vista, que recuperà després. Es trobava encara en tractament mèdic quan Alemanya es rendí als aliats, l'11 de novembre de 1918.

Imatge 2. Revolucionaris hongaresos el desembre de 1918. La fi de la Primera Guerra Mundial significà l'aparició de violents moviments revolucionaris a varis països. Alemanya i Hongria resultaren especialment afectats.

A Hongria, els comunistes, dirigits per Bela Kun, arribaren al poder iniciant un règim de terror que durà un any i durant el qual foren assassinades milers de persones.

L'exemple hongarès s'estengué a Alemanya. Els comunistes donaren un cop d' estat a Berlín, que fracassà, i proclamaren una república revolucionària a Munic, que durà un mes.

Hitler, com molts alemanys, conservà per sempre el temor al comunisme.

En compliment del nou treball havia d'informar d'un nou partit del qual només es coneixia la identitat del fundador – un tal Drexler – i que semblava d'esquerreres, donat que portava un nom amb referències als treballadors. El 12 de setembre de 1919 assistí a una reunió. Va ser una revelació: Hitler descobrí un partit ultranacionalista, carregat d'odi als jueus i amb una estructura molt feble. Quan començà a parlar l'aclamaren com un gran orador. Havia entusiasmat l'auditori.

Durant el proper any Hitler portà una activitat frenètica. Abandonà l'exèrcit. Organitzà dotzenes de reunions polítiques, sempre amb èxit. El 1920 canvià el nom original del partit pel de Partit Nacionalsocialista Obrer Alemany (NSDAP). El 1921 aconseguí que Drexler es retirés de la política conformant-se amb el càrrec honorífic de President

del NSDAP, mancat del més mínim poder. Era Hitler qui manava de veritat. Llavors es proclamà Führer (cap o líder), atribut amb el qual passaria a la història. Començava l'ascens del nazisme.

Les circumstàncies li resultaren favorables. Alemanya vivia temps difícils. Una inflació accelerada arruïnava la població. El diner no valia res. El juliol de 1923 un ou valia 50 milions de marcs, tant com una casa el 1900. El novembre s'arribà al límit: per canviar un dòlar calien 4'2 bilions de marcs. Els estalvis de tota una vida es reduïen al no res en un moment. L'economia s'enfonsava.

Imatge 3. Bitllets alemanys de 1923. El seus valors són, de dalt a baix: 1 milió de marcs, 1.000 milions de marcs i 20 milions de marcs. Una mostra perfecta de la destrucció d'una economia monetària.

La situació política no era millor. Situats a l'extrema esquerra, els comunistes, dirigits per Ernst Thaelmann, organitzaven constantment vagues, manifestacions i revoltes. Els seus diaris publicaven amenaces de mort contra els dirigents dels negocis i les finances. En l'extrema dreta, fragmentada en varis partits molt radicalitzats, la violència verbal i física era similar. Els dos bàndols pretenien fer-se els amos dels carrers i, per aconseguir-ho, s'apallissaven i s'assassinaven. La policia no tenia força suficient per impedir els constants desordres.

S'hi afegia una delinqüència desbordant. La misèria multiplicava els delictes. Les drogues es difonien. Apareixien criminals psicòpates com Fritz Haarmann, el vampir de Hannover, un carnisser homosexual que assassinà un mínim de 50 persones a qui trossejà i vengué després als clients. La moral social s'enfonsava.

El novembre de 1923 Hitler va creure la situació prou degradada com per intentar un cop d'estat (en alemany, *putsch*) a Munic. Fracassà sorollosament. Detingut, fou jutjat i condemnat. Passà un any de presó a la fortalesa de Landberg, on escriví el *Mein Kampf*, on exposava les seves teories racistes. L' obra es convertiria immediatament en la Bíblia del nazisme.

Imatge 4. Condecoracions nazis per als militants dels primers temps. D' esquerra a dreta: el distintiu d'or per als afiliats amb un nombre de carnet inferior al 100.000; l'Ordre de la Sang, per als qui participaren en el putsch de Munic; la medalla de bronze, en recompensa per a 10 anys de servei actiu en el Partit.

Després de sortir en llibertat, Hitler canvià de tàctica. Fingí acceptar el joc democràtic. Participà en les eleccions, però durant els anys vint obtingué pocs vots. Això fou degut als èxits del canceller Stresseman en la lluita contra la inflació i la inseguretat general. En un ambient tranquil, el discurs extremat de Hitler tenia poc atractiu. Així, el 1928 comptava amb un total de 12 diputats en el Reichstag o Parlament, mentre el total era de 491 diputats. Tanmateix, el nombre d'afiliats s'incrementava: 72. 000 el 1927, 108.000 el 1928 i 176.000 el 1929.

HITLER ARRIBA AL PODER...

L'octubre de 1929 esclatà als Estats Units una crisi econòmica molt intensa que ràpidament s'estengué als països europeus. Alemanya resultà especialment perjudicada: s'arruïnaren els principals bancs, arrossegant en la seva caiguda milers

d'empreses. Es reproduí la situació del 1923. El 1932, 6 milions d'alemanys es trobaven a l'atur, sense ingressos per mantenir les seves famílies. D'un total de 80 milions d'alemanys, 30 patien una situació d'extrema pobresa.

Era l'oportunitat de Hitler. Donant la culpa de tot als jueus i als estrangers, i prometen treball per a tothom, incrementà el nombre de seguidors: el 1932 el NSDAP tenia 1.200.000 afiliats i comptava en el Parlament amb 230 diputats. Era el partit més votat, però el President de la República, el mariscal Von Hindenburg, nomenà canceller un militar, el general Schleicher. Hitler fregava el poder, però no acabava d'obtenir-lo.

Imatge 5. El mariscal Von Hindenburg. Heroi de la Primera Guerra Mundial, era un dels militars de més prestigi d'Alemanya.

Arruïnada a principis dels anys vint, es dedicà a la vida política, malgrat la seva avançada edat. El 1925 fou elegit President de la República.

No va ser un bon President. Situà familiars en llocs importants, i aquests ho aprofitaren per realitzar negocis bruts. La "colla de Hindenburg" s'enriquí sense cap vergonya, sota la seva protecció.

Sentia una barreja d'antipatia i menyspreu per Hitler, però es deixà convèncer pel seu fill Oskar i altres polítics per nomenar-lo canceller. Després no va fer res per impedir que els nazis destruïssin el sistema democràtic que ell, en teoria, havia de defensar.

L'article 48 de la Constitució atorgava al President de la República el dret de nomenar el canceller (que era qui governava de veritat) d'acord amb la seva voluntat i sense haver de comptar amb el recolzament del Parlament. A finals de 1932, Hindenburg es va cansar del general Schleicher i finalment accedí a nomenar canceller a Hitler el dia 30 de gener de 1933.

...I INSTAURA UNA DICTADURA

Un cop arribat al poder, Hitler actuà ràpidament. Estava decidit a acabar amb la democràcia i consolidar el seu poder personal. Per aconseguir-ho comptava amb la força de l'estat, però també amb la dels SA, que estaven dirigits per l'antic capità Ernst

Roehm. Els SA havien sigut creats a principis dels anys vint per protegir els locals i els actes del Partit Nazi. Vestits amb un uniforme de color bru, organitzats i entrenats per oficials de l'exèrcit, estaven habituats a enfrontar-se als adversaris polítics. En total, els nazis comptaven amb 400.000 SA que, pràcticament des del primer dia del govern nazi, aplicaren el terror contra els polítics de l'oposició (comunistes, socialistes, liberals...)

Imatge 6.. La figura de l'esquerra representa un SS, un cos creat per protegir personalment Hitler. El seu nombre era inicialment molt escàs i depenien de les SA, però, dirigits per Heinrich Himmler es convertiren en una força independent. Es farien tristament cèlebres per organitzar i controlar els camps d'extermini.

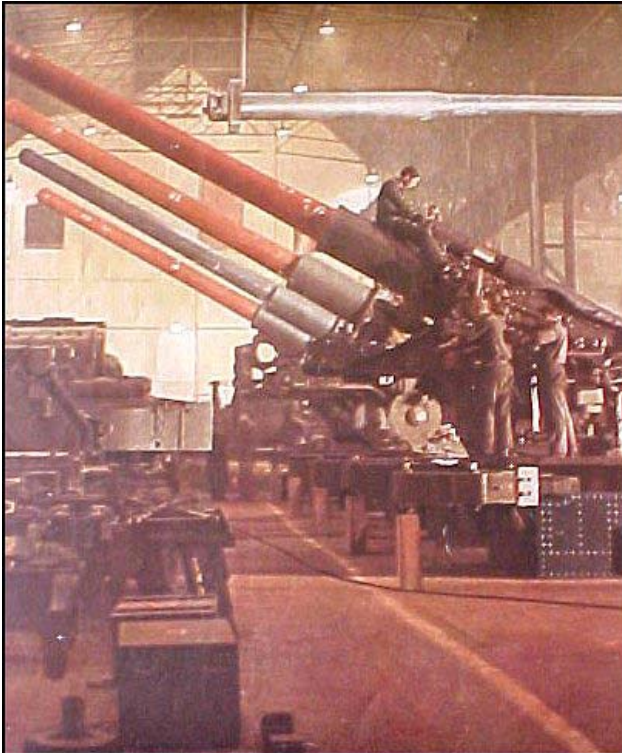
La figura central representa un SA. A partir de 1933 molt d'ells foren integrats en la policia, mentre altres es convertien en vigilants permanents de la puresa ideològica i moral de la població. Hitler vestia habitualment el seu uniforme.

El joc brut de Hitler es posà especialment de manifest quan es produí l'incendi de l'edifici del Parlament (Reichstag) el 27 de febrer. S'acusà un comunista holandès, Marinus van der Lubbe, d'haver-lo provocat, però sembla que els veritables culpables varen ser un grup de membres de les SS. L'objectiu final d'aquesta maniobra era donar la culpa de tot als comunistes alemanys. Així ho va fer Hitler, i encara afegí – per suposat, sense cap prova - que pretenien donar un cop d'estat i assassinar-lo. Les activitats dels comunistes i la seva premsa foren prohibides. Els seus líders, detinguts. Es declarà l'estat d'emergència, cosa que implicava suspendre els drets constitucionals.

El 5 de març tingueren lloc les eleccions al Parlament. Els nazis obtingueren 288 diputats d'un total de 647. No eren majoria. Per aquest motiu organitzaren una nova jugada.

El Parlament es reuniria, per primera i única vegada, el 23 de març, a l'Òpera Kröll de Berlín (El Parlament havia quedat destruït per l'incendi). Els carrers immediats i la

mateixa sala es trobaven ocupats per milers de SA, que aplaudien els diputats nazis, mentre els de l'oposició rebien empentes, cops de punys, amenaces, escopinades... En un ambient d'intimidació es votà una llei que concedia a Hitler poder per governar sense cap control parlamentari. A la pràctica, això significa acceptar una dictadura., però davant la pressió, tement en molts casos per la pròpia vida, molts diputats opositors votaren a favor. Només d' acabar la sessió varis socialistes i liberals varen ser detinguts, mentre altres fugien cap a l'exili.

Imatge 7. Obrers treballant en la fabricació de canons.

Un dels fets més sorprenents de la dictadura de Hitler és la manca d'oposició obrera i sindical que trobà. Això va ser degut a que, des del primer moment, creà milers i milers de llocs de treball en la indústria bèl·lica i les obres públiques.

Els treballadors a l'atur abandonaren els polítics i sindicats tradicionals i acceptaren la nova situació a canvi d'una feina segura.

Pel què pertoca als sindicats, es varen creure a Hitler quan aquest el va prometre tota mena d'avantatges. Abandonaren els polítics i fingiren no advertir la repressió creixent. El 2 de maig de 1933, per sorpresa, serien declarats il·legals.

En els propers mesos la dictadura es consolidà. El mes de març, Hitler dissolgué el Parlament. Després va promulgar la *Llei de Defensa del Poble i de l'Estat*, on s'autoconcedia la facultat d'elaborar i aplicar lleis. Una altra normativa expulsava de l'administració alemanys els funcionaris antinazis, jueus o negres, que varen ser substituïts per nazis.

Hitler estava desencadenat. Alemanya estava organitzada en *länders*, molt similars a les nostres autonomies. Un conjunt de decrets els eliminà durant el mes d'abril, concentrant totes les seves atribucions en l'estat central. El maig foren suprimits els partits polítics i els sindicats. Els pocs dirigents encara en llibertat foren enviats a camp de concentració. Els seus edificis i propietats s'adjudicaren al NSDAP, únic partit legalment autoritzat. Es creà una policia política especial, la Gestapo, destinada a descobrir els contraris al nazisme. Centenars de persones varen desaparèixer sense deixar cap rastre.

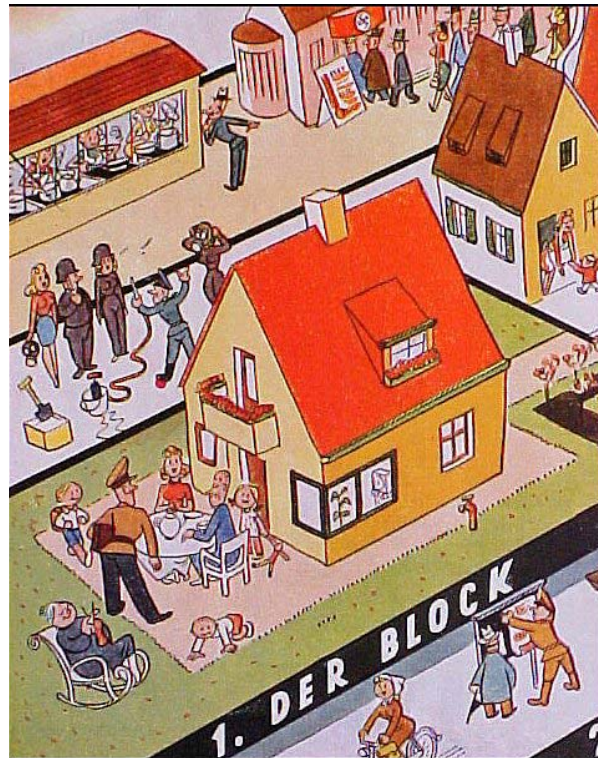

Imatge 8.

A l'esquerra, un cap de Districte.

A la dreta, un Bloc. Es pot observar el cap de Bloc parlant amb una família i un SA enganxant cartells de propaganda política.

Per facilitar el control de la població, aquesta s'organitzà de la següent manera. La unitat base era la llar, equivalent a una família de 4 o 5 membres, on el pare era la màxima autoritat. Cada 30 o 40 llars formaven el Bloc (*Block*), controlat per un SA o un membre del Partit Nazi que emetia informes sobre el comportament de cada persona. Cada 4 o 6 Blocs, equivalents a unes 200 llars, donaven lloc a la Cèl·lula (*Zelle*). Per damunt de la Cèl·lula existia el Grup Local (*Orstgruppe*), compost per entre 1.500 i 3.000 llars. El Grup Local comptava ja amb oficines pròpies i controlava la formació política i l'ensenyament. Els Grups Locals donaven pas als Districtes (*Kreis*) que equivalien a ciutats senceres o gran barris de les ciutats més poblades, amb una equivalència d'uns 250.000 habitants. Finalment, els Districtes s'unificaven en Províncies (*Gaus*), governades per un *Gauleiter* nomenat directament per Adolf Hitler i responsable personalment davant seu del bon comportament de la població. Es tractava d'una veritable xarxa destinada a imposar el control absolut de la ment i el comportament dels individus.

UNA JOVENTUT SOTA EL NAZISME

Tots els grups de la societat veieren la seva vida alterada per les noves regulacions, però la població jove ho notà d'una manera especial. Això fou degut a la voluntat hitleriana de formar-los en la doctrina nazi, tant si era del seu gust com no.

Es començà per reformar l'ensenyament en un sentit masclista. El gener de 1934 s'establí que la proporció de dones en la Universitat no podia superar el 10 % del total dels estudiants. En l'ensenyament secundari, la proporció de dones es limità al 30 %. Aquest any, en tota Alemanya, acabaren els estudis de Batxillerat 10.000 noies. Només 1.500 reberen autorització per anar a la Universitat. La dona alemanya havia de restar sotmesa a "tres K" de la societat tradicional: Küche, Kinder, Kircher (Cuina, Nens, Església). L'única variació consistia en substituir la fe cristiana per la fe en el Nacionalsocialisme.

Imatge 9. La dona en temps del nazisme.

A la dreta, tenim una membre de l'Organització Juvenil Alemanya, de la qual formaven part totes les noies entre els 10 i els 21 anys. Aquí aprenien a realitzar tasques domèstiques i practicaven intensius exercicis gimnàstics.

L'altra figura representa una Cap de Campament del Servei Femení del Treball. Es tractava d'una equivalència per a noies del servei militar masculí, amb una durada d'un any.

L'educació dels nois estava orientada a promoure el militarisme i l'obediència. Des dels 10 anys formaven part de les Joventuts Hitlerianes. Es tractava d'una organització d'inspiració militar. Els seus membres portaven uniforme, i durant les vacances escolars es veien obligats a acudir a casernes especials on practicaven exercicis físics destinats a enfortir el cos. La boxa i l'atletisme eren els esports preferits. També s'entrenaven disparant amb armes de foc i practicaven el vol sense

motor. En totes les activitats existia una gran disciplina i la més mínima desobediència es castigava severament.

Imatge 10. Un membre de les Joventuts Hitlerianes realitza un vol sense motor en un planador.

La pràctica d'aquest esport tenia un sentit que anava més enllà del pròpiament esportiu. Es pretenia fomentar el valor personal, la seguretat en un mateix, i, per damunt de tot, descobrir futurs pilots.

Molts dels grans asos de l'aviació militar alemanya durant la Segona Guerra Mundial començaren així la seva carrera.

L'obsessió per formar una joventut militaritzada portà la prohibició de moltes activitats considerades perilloses o immorals. Crida especialment l'atenció la repressió contra la música americana de jazz, coneguda en aquell temps com el "swing". Durant els anys vint, el jazz obtingué un gran èxit a Alemanya: aparegueren moltes orquestres i els músics procedents dels Estats Units omplien les sales de ball on tocaven. Tanmateix, Hitler considerava el "swing" un ritme propi de negres i de jueus, típic d'infrahomes i persones degenerades. Per aquest motiu, va prohibir aquest tipus de música. Era il·legal interpretar, escoltar o ballar jazz. Els discos s'havien de destruir. La llei castigava la infracció amb deu de presó. Per ordre expressa del propi Hitler, els detinguts per aquest motiu havien de rebre una gran pallissa només d'ingressar al calabossos. El terror que instaurà el règim es pot avaluar amb el detall següent: dels més de mil temes de jazz enregistrats a Alemanya durant els anys vint i principis de trenta, només una desena han sobreviscut fins els nostres dies.

Imatge 11. A l'infern, una orquestra de diables turmenta un condemnat interpretant melodies de jazz.

El jazz és originari de Nova Orleans, des d'on s'estengué per tots els Estats Units i arribà a Europa amb gran èxit.

La imatge expressa a la perfecció el sentiment de Hitler envers aquesta nova música, però, en realitat, té una procedència catalana: es va publicar a l' almanac per a 1935 de la revista infantil "Patufet".

També en diaris d'aquells temps, com " La Vanguardia", es troben articles amb defenses aferrissades i crítiques ferotges del jazz, que despertava admiració i odis igualment radicals.

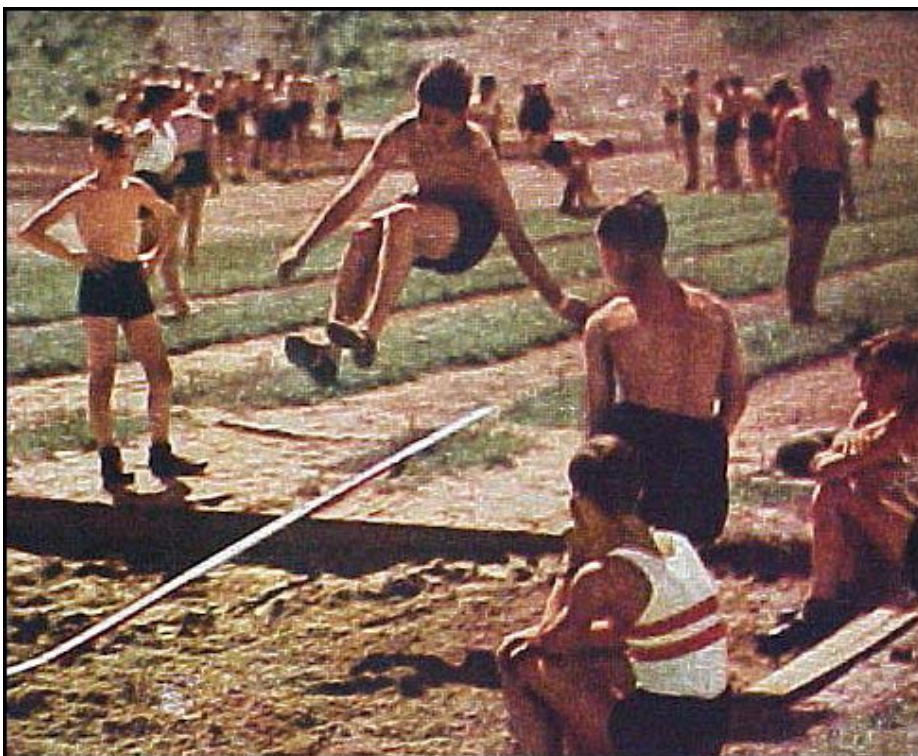
Resulta sorprenent com, malgrat la pressió, encara existien grups de joves que es reunien per escoltar música prohibida. A principis de la Segona Guerra Mundial es va descobrir a Hamburg un "club de swing" clandestí format per uns 400 membres, dels quals 60 acabaren detinguts. Foren acusats d' associació il·legal, practicar balls prohibits, identificar-se amb l'enemic per fumar amb pipes "de forma estrangera" i escoltar música decadent. Acabaren en un camp de concentració.

En l'ensenyament, es mantingueren les assignatures tradicionals, si bé es varen incorporar matèries de contingut racista i antijueu. La novetat més gran va ser la legitimació del càstig corporal com element pedagògic. Això es posa de manifest l'any 1938 en una sentència del Tribunal de Protecció de Menors, quan rebutjà l'acusació contra una professor que havia trencat d'un cop de puny el nas d'una alumna, amb el següent argument: "el sofriment causat per un càstig corporal pot considerar-se positiu per a la formació de la persona".

No cal dir que aquesta situació no era del gust de tothom. Per reprimir qualsevol tipus de protesta es creà el Servei de Patrulla de les Joventuts Hitlerianes. Els seus membres s'infiltraven en tota mena d'activitats il·legals i, quan tenien proves suficients, ells mateixos arrestaven els infractors.

Cal tenir en compte que segons la Llei de Protecció de Menors de 9 de març de 1940, fins els divuit anys es consideraven una activitats delictives, trobar-se al carrer després de fer-se fosc, o anar a un restaurant, cinema o lloc de diversió després de les

9 del vespre sense la companyia d'un familiar adult. Per als menors de setze, també es castigava prendre begudes alcohòliques (com la cervesa), i fumar en públic.

Imatge 12.
1942. Membres de les Joventuts Hitlerianes en una competició esportiva.

Per castigar els infractors es creà una xarxa de correccionals. Es tractava de centres d'una duresa excepcional. El càstig habitual consistia en ser apallissat amb un fuet. El director tenia dret a ordenar l'esterilització dels interns "biològicament inferiors". Es consideraven dins d'aquesta categoria el fills de criminals comuns, dissidents polítics, prostitutes i bevedors habituals. També s'hi trobaven els qui manifestaven idees "degenerades" socialistes, comunistes o antiracistes. En teoria, havien d'obtenir la llibertat quan complissin divuit anys. En la realitat, es considerava que si l'intern "no havia aprofitat suficientment el tractament correctiu" continuaria tancat en un centre de treball obligatori fins "aconseguir la seva rehabilitació". No cal dir que aquesta normativa significava una reclusió indefinida, sense cap possibilitat de protestar o reclamar davant els tribunals de justícia.

LA PERSONALITAT D'ADOLF HITLER

Tot aquest sistema girava al voltant d'una persona: el Führer d'Alemanya, Adolf Hitler. Resulta imprescindible explicar la seva ment, per entendre com podia sentir-se satisfet després d'instaurar una de les dictadures més terribles de tota la història.

Imatge 13. Hitler i Mussolini analitzen les operacions militars dels seus exèrcits poc després d'atacar Rússia, l'any 1941.

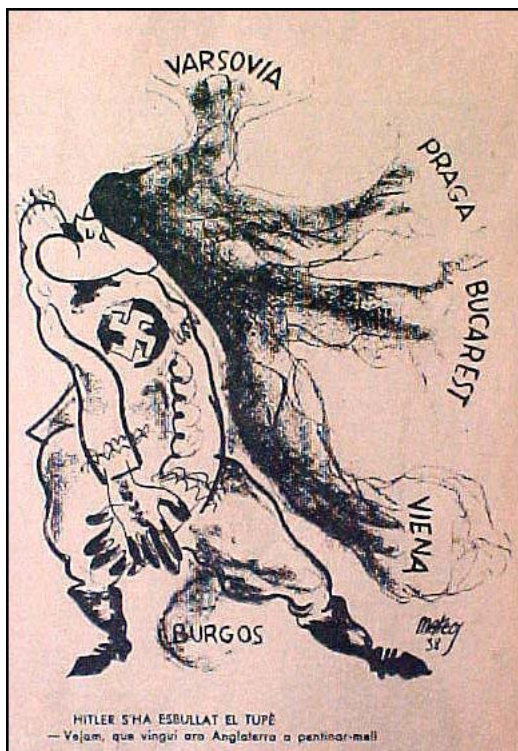
Per a Hitler, Mussolini era un precursor del moviment nazi. Curiosament, les relacions entre els dos dictadors foren molt difícil fins el 1935. Aquell any, Mussolini atacà Etiòpia. L'agressió motivà un rebuig internacional i es veié obligat a aliar-se amb Hitler.

Les seves reunions eren curioses. Hitler parlava constantment, fins i tot durant hores senceres, mentre Mussolini escoltava i gairebé no deia res.

Quan Mussolini morí assassinat el 1945 Hitler ho lamentà i ho considerà un presagi de la seva propera mort.

L'aspecte inicialment més cridaner és l'afectiu. Hitler no tenia lligams sentimentals amb ningú. Des dels divuits anys, quan morí la seva mare, reduí al mínim els contactes amb els familiars. No tenia amics personals. Únicament sentia admiració pel dictador italià Benito Mussolini. Menyspreava la resta de la humanitat. Alguns historiadors creuen que arribà a practicar la homosexualitat. Només s'enamorà una vegada: l'elegida va ser la seva neboda Geli Raubal. Entre 1929 i 1931 varen conviure en el pis de Hitler, a Munic. El Führer no permetia a Raubal sortir sola de casa i la feia espionar pels criats i la policia del Partit. Deprimida per la mala relació, el setembre de 1931 Raubal es volà el cap amb un tret de pistola.

Poc després, Hitler conegué Eva Braun, una senzilla secretària. Amb ella mantingué una relació estranya, que es mantingué secreta durant anys. Només els més estrets col·laboradors de Hitler la coneixien. S'ignora si la parella mantingué en algun moment relacions sexuals, però si és segur que mai passaren una sola nit junts. S'acabarien casant el 29 d' abril de 1945, quan Hitler havia perdut la Segona Guerra Mundial i Berlín era atacat per l'exèrcit rus. El regal de noces per a Eva Braun consistiria en un pot de cianur, un verí amb el qual se suïcidaria vint i quatre hores després. Hitler es mataria tot seguit, pel sistema d'introduir-se a la boca el canó d'una pistola i disparar.

Imatge 14. Caricatura publicada per la revista catalana d'inspiració comunista "L'esquella de la torratxa" l'any 1938, durant la Guerra Civil Espanyola.

L'ambició expansionista de Hitler apareix clarament retratada en la imatge. Els seus cabells, llargs com tentacles, s'apoderen de diverses capitals europees (Burgos va ser, entre 1936 i 1939, la capital provisional de l'Espanya franquista).

Crida l'atenció l'ambició il·limitada de Hitler. Mai no en tenia prou. Inicialment, dominà el Partit Nazi. Després, Alemanya. A continuació, el continent europeu. I, finalment, somniava en apoderar-se del món. Per aconseguir els seus projectes no tenia ni escrúpols, ni sentiments. Es mostrava indiferent envers el sofriment dels altres, sense donar importància a la quantitat de vides humanes que poguessin costar els seus projectes.

Odiava a mort els jueus, sense que es coneguin els motius d'aquesta aversió. Els considerava el Mal damunt la terra i pretenia el seu total extermini. També detestava els pobles eslaus (polonesos, russos...), als qual pretenia reduir a la categoria d'esclaus dels alemanys. Aquestes races, juntament amb la negra, formaven part d'una humanitat inferior (infrahomes) mancada d'intel·ligència i de raciocini. Per als negres havia dissenyat un destí especial: els privaria de tot contacte amb la civilització i els forçaria a retornar a la selva.

Creia en la màgia i en el destí. Havia llegit molt llibres de ciències ocultes. Mangué al seu voltant varis endeviadors i vidents, si bé acabà prescindint d'ells – a vegades de manera violenta - donat que els aconteixements que profetitzaven no es complien mai. Estava convençut d'obrar segons les instruccions dictades per una divinitat a la qual anomenava "la providència". Això dona sentit a la frase: "Vaig seguint amb la seguretat d'un sonàmbul el camí que em va traçar la providència". Per aquest motiu mai no es va preocupar de si els seus actes eren lícits o il·lícits, i es considerava per damunt del Bé i del Mal.

També tenia estones d'entreteniment. Excepte les obres d' ocultisme, llegia molt poc. Gaudia amb les òperes de Wagner, però les trobava massa serioses. Si estava cansat preferia altres espectacles com operetes, ballets, o musicals senzills. Quan li agradaven es feia gravar la música i l'escoltava (i la feia escoltar als convidats) una i altra vegada. Segons el ministre Speer es va estar gairebé un any posant cada nit els discs de l'opereta "La rata penada" de Strauss. El cinema li resultava igualment molt atractiu. Dos o tres cops per setmana, després de sopar, es feia projectar una o dues pel·lícules.

Imatge 14. Berlín. 1942. Final del musical "Revista dels cors". Es tracta de la mena d' espectacles de moda en aquella època i que tant agradaven a Hitler.

Considerava el ball " una expressió harmònica del cos humà en moviment". També el considerava com una activitat gimnàstica útil per formar un cos sa i atlètic.

Portava uns horaris quotidians estranys, que adquirí a Viena en la seva joventut. Es llevava tard, mai abans de les onze. S'irritava tant si algú el cridava abans d'hora, que fins i tot quan els aliats desembarcaren a Normandia (ho feren a les 6 del matí) ningú no s'atreví a despertar-lo, malgrat la urgència del moment. Treballava poc: solia dedicar dues o tres hores diàries als assumptes d'estat. Dinava al voltant de les dues. No bevia sinó aigua mineral o cervesa amb poc alcohol. Des del 1935 avorria la carn ("estic tip d'alimentar-me de cadàvers", afirmà) practicant un règim vegetarià tan exageradament estricte que poc després de menjar tornava a sentir sensació de gana. Llavors s'atipava desordenadament amb pastissos, caramels, xocolata i lllaminadures. Aquesta dieta absurda l'acabà perjudicant: patia dolors durant la digestió i a mesura

que passava el temps tolerava menys aliments. Cap al final dels seus dies s'alimentava quasi exclusivament d'arròs bullit i llet.

Imatge 15. Dos col·laboradors de Hitler: a l'esquerra, el ministre d'Indústria i Armament, Albert Speer; a la dreta, l'almirall Doenitz.

Speer és autor d'unes interessants Memòries, d'on procedeix el que avui sabem sobre el caràcter i vida privada de Hitler. Doenitz va ser el cap dels submarins alemanys, i després del suïcidi de Hitler el succeí com a canceller d'Alemanya.

Per la tarda assistia a recepcions oficials. Si es trobava al seu refugi alpí de Berchtesgaden, donava un llarg passeig. Sopava a les deu, sempre en companyia de quinze o vint convidats. Després, tots plegats escoltaven música o miraven una pel·lícula, acabada la qual Hitler començava a parlar. Es tractava d'un autèntic monòleg que podia durar fins les tres o les quatre de la matinada. Quan es cansava anava a dormir i, només llavors, podien fer-ho també els convidats.

Tenir poca salut, tant física com mental. La seva força física era escassa, però mai no va voler practicar cap esport per enfortir-se. Des de que va ser víctima dels gasos no es va recuperar mai del tot. Tanmateix, només va ser operat una vegada, d'uns nòduls vocals causats per cridar massa en els seus discursos. Durant la Segona Guerra Mundial la tensió bèl·lica l'afectà i a partir de 1943 patí una notable decadència física. S'ha afirmat que patia sífilis, mal de Parkinson, i que els residus del gas mostassa, que l'organisme no elimina mai, atacaven els òrgans interns. En tot cas, el

1945 s'havia transformat en una ruïna humana: caminava amb dificultat, les extremitat de la banda esquerra patien un tremolor constant, estava perdent la vista, i després de cada àpat patia insuportables dolors a l'estómac.

Imatge 16. Hitler en una fotografia de principis de 1944. Malgrat l'aparença de normalitat, s'aprecien algunes mostres del seu deteriorament físic.

Es pot observar clarament com camina encorbat, tendència que s'aniria incrementant. Les mans estan ocultes a les butxaques per ocultar al fotògraf que patia de forts tremolors (símptomes típics del mal de Parkinson). El rostre té expressió de fatiga i mostra moltes arrugues

Totes les persones que tractaren Hitler durant els últims mesos de la seva vida coincideixen en afirmar que semblava ben bé un home de setanta o més anys. Les facultats mentals es trobaven també molt degradades, amb tendències destructives i clarament malvades.

Mentalment, Hitler mostrà sempre molt desequilibris. Ja de jove, passava sobtadament de l'eufòria a la depressió. Un cop arribat al poder tenia deliris sanguinaris, valorant la destrucció de pobles sencers com una tasca positiva. Li resultava difícil admetre la realitat; quan un fet contradeia les seves teories es negava a acceptar-lo, però no variava el punt de vista. Sovint es creia envoltat de traïdors que volien matar-lo. Reaccionava llavors violentament contra aquells a qui suposava culpables, sense pensar mai si s'equivocava. Patia de terribles atacs de fúria, en el decurs dels quals perdia completament el control dels seus actes. Tot, en definitiva, mostrava clarament els símptomes d'alguna malaltia mental greu que, fins ara, els psiquiatres encara no han pogut diagnosticar amb exactitud.

Així era l'home que tenia en les seves mans el destí d'Alemanya des de 1933 i de qui depenia la pau mundial l'estiu de 1939.